

vidt jeg skønner, passede til den daværende Venstreleders hele Politik. Det var den Indstilling, det Forslag, som han mente, at han paa det Tidspunkt netop havde Kræfter til at føre igennem og faa et Venstreflertal med til.

Men saa sker der det, at alt med et Slag forandres, at Alberti vælter det hele, at Stillingen i dette Øjeblik er totalt forandret fra, hvad man maatte gaa ud fra i Foraaret. Og noget af det første, der saa sker, er, at Forsvarskommissionens Flertals Indstilling kastes i Papirkurven. Den er forladt, der er intet Menneske, der længere skænker den en Tanke. Selv det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) har forladt den, han har føjet et Par Fløjforter til.

Det maa være en underlig Følelse at have været Medlem af Forsvarskommissionen, i hvert Fald af dens Flertal, thi der sad de i over 6 Aar og skulde ransage hele vor militære Situation og have alle mulige Oplysninger, og saa skulde man dog tro, at de endelig var naaede til noget, der var nøje gennemtænkt. Men nogle Maaneder efter, at de endelig ere blevne færdige og have sagt, at saadan skal det være, kommer det ærede Medlem fra Ringkøbing og siger: Nej, jeg har glemmt en Ting, en meget væsentlig Ting, jeg har glemmt nogle Fløjforter, som ere absolut nødvendige til at sikre København mod Overrumpling.

Jeg vil ikke sige, at det er en Kompliment til Forsvarskommissionens dygtige Arbejde, som det ærede Medlem fra Ringkøbing herved fremsætter. Men det gaar værre endnu. Et Par af Forsvarskommissionens Medlemmer blive nogen Tid efter Betænkningens Afgivelse Ministre, og aldrig saasart er den ene bleven Minister, før han forlader det Standpunkt, som han selv har staaet paa i Forsvarskommissionen, og omvender sig sammen med sin Konseilspræsident, medens den anden, den højtærede Landbrugsminister (Anders Nielsen), endnu sidder og tænker sig om, hvorvidt han skal omvende sig eller ikke.

Man har sagt, at det, Forsvarskommissionen skulde, var at vikle Forsvars-sagen ud af Partipolitikens Favntag. Den Tale, der forhaaner Politik, er altid reaktionær Tale. Naar Folk begynde at blive reaktionære, begynde de altid at forhaane Ordet „Politik“, og naar de rigtig skulle til at forhaane det, sige de „Partipolitik“, og naar de med et haanligt Tønefald sige „Partipolitik“, kan man gaa ud fra, at saa ere de ovre i den yderste Reaktion. Det

viser al dansk politisk Historie. Nu sagde ogsaa den højtærede Konseilspræsident forleden, at denne Sag skulde vikles ud af Partipolitikens Favntag, det var en rent saglig Sag, det var en stor national Sag. Ja, vist er det saa, men ere netop de største nationale Sager ikke ogsaa de største politiske Sager? Efter min Mening er der intet saa politisk som Spørgsmaalet om Militærvæsenets Ordning. Det er baade et indre- og et udenrigspolitisk Spørgsmaal. Ved Siden af de sociale Spørgsmaal, der for Resten ere nøje kædede sammen med de militære Spørgsmaal, er der intet, der i den Grad er et politisk Spørgsmaal.

Jeg tror, at den højtærede Konseilspræsidents Omvendelse fra hans eget tidligere Standpunkt til hans nuværende heller ikke har været uden Sammenhæng med Politik. Og det er ikke nogen Haan, naar jeg siger det, thi jeg anser nemlig ikke Politik for noget ondt. Tværtimod, jeg anser det for Spørgsmaalet om Landets gode Styrelse indadtil og udadtil.

Det er nemlig kun — det tillod jeg mig at afbryde den højtærede Konseilspræsident med, da han forelagde de militære Love —, det er kun 3 Aar siden, at den højtærede Konseilspræsident stod paa et helt andet Standpunkt i det militære Spørgsmaal, end han gør nu. Han søgte ved Forelæggelsen at motivere sin forandrede Stilling, dels med, at han var bleven klogere, dels med de fuldstændige forandrede Forhold; man kunde ikke nu gaa ud fra, hvad Hørup og Berg osv. mente i gamle Dage; Forholdene var lige saa vidt forandrede, som Forholdene i Danmark ere forskellige fra Forholdene i Kina, sagde den højtærede Konseilspræsident. Han mente selv, at han var bleven klogere. Jeg tror nu, at Folk ikke blot kunne blive klogere, jeg tror ogsaa, Folk kunne blive dummere. Jeg tror ikke blot, at Folk kunne udvikle sig i fornuftig Retning, jeg tror ogsaa, Folk kunne gaa tilbage i ufornuftig Retning, og jeg tror ingenlunde, at Magten og den Stilling, den giver, er absolut i alle Tilfælde skikket til at udvikle Klogskaben. Jeg tror, Magten ofte kan virke sløvende for Tænkeevnen, blændende, forblindende, afstumpende paa de gode kraftige Følelser, man havde tidligere. Særlig naar Folk komme lidt højt op i Aarene, er det ikke altid, at Hjernen fungerer bedre end tidligere, den kan somme-tider fungere daarligere. Selv en Mand som Johan Sverdrup snublede paa de bonede Gulve — der er andre, der kunne komme til at gøre det samme.